

Mexicansk liberalisering forstærkede til migration

Mexico er et af de lande i Latinamerika, som er gået længst i retning af liberalisering. Mexico indgik således i frihandelsaftalen NAFTA med USA og Canada, der trådte i kraft d. 1. Januar 1994. Et af de erklærede formål med frihandelsaftalen var at dæmme op for den stærke migration fra Mexico til USA ved at øge mexicansk vækst. Resultatet blev det modsatte.

En lang række af Mexicos fabrikker bukkede under, da toldmurerne forsvandt. Det gjaldt for eksempel den mexicanske tekstilindustri og legetøjsindustrien. De kunne ikke klare konkurrencen. Grunden til at Kina overtog denne rolle skal findes i de lave kinesiske lønninger. De kinesiske lønninger er omtrent 5 gange lavere end de mexicanske.

Langt bedre gik det for de store mexicanske virksomheder. Mens produktionskreditter til de små og mellemstore landbrugsproducenter faldt væk, så nød de store virksomheder godt af skattefritagelser, der svarede til 5 % af bruttonationalproduktet.

Liberaliseringen gav en voldsom impuls til den eksportorienterede landbrugssektor i Mexico. Tomateksporten til USA fordobledes ligesom at eksporten af avocadoer, citroner og vandmeloner steg voldsomt. Men samtidig voksede Mexicos import fra USA af landbrugsafgrøder som korn endnu mere dramatisk, hvilket gav et negativ handelsbalance, og Mexico blev mere afhængig af multinationale firmaer, som dominerer fødevarekæden.

Mexicos fattige, sydlige delstater blev ramt hårdt af liberaliseringen. Jord, som før var ejet af småbønder eller af indianske fællesskaber, blev overtaget af godsejere eller agroindustrielle foretagender for eksempel inden for sojaproduktion. De kunne ikke konkurrere med det subsidierede og kapitalstærke nordamerikanske landbrug. Det førte til færre jobs i landbrugssektoren, højere priser på landbrugsvarerne og mindre fødevarerikkerhed i landene. Det er et problem i Latinamerika, hvor 14 % af befolkningerne fortsat lider af underernæring.

Liberaliseringen tvang 5 millioner mexicanske bønder ind til hovedstaden Mexico By, eller til andre byer. Mange endte med at søge over grænsen som ulovlige indvandrere i USA.

En medvirkende årsag til Mexicos økonomiske genvordigheder var, at Kina i samme periode omkring ikrafttræden af Nafta-aftalen blev optaget i verdenshandelsorganisationen WTO. Kina overtog Mexicos hidtidige rolle som USA's næstmest vigtige eksportør efter Canada.